

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Vlada in Šusteršičeva gospodarska organizacija.

III.

Torej klerikalni stranki vse, drugim strankam pa ničesar! Pod tem geslom hoče poljedelsko ministrstvo zajadrti v deželo, neneč, da ima pred sabo mirno jezero, dotim zaplove takoj mej razlučeno valovje! Meneč, da bode korakalo po hladnih tleh, ločim bode faktično stopalo po belorazbeljenem železju? To vse zagadelj, ker menijo v poljedelskem ministrstvu, da je Kranjska čez in čez klerikalna dežela, kar pa ni in ne bode! Da bi se vendar jedenkrat izgubila ta kardinalno napačna misel o naši deželi, in da bi gospodje v poljedelskem ministrstvu že vendar enkrat se dali prepričati, da je na Kranjskem vsako podjetje brezuspešno, ako se hoče izpeljati zgolj pod zastavo klerikalnega reakcionarstva!

Dalje se ne sme nikdar iz pogleda puščati, da je vprašanje o združni in oziroma o gospodarski organizaciji pri nas politično vprašanje. Ne iz krivde naprednih strank, nego iz krivde klerikalne stranke, ki je to organizacijo zlorabljala v grde politične namene. Kolikor je gospodarske klerikalne organizacije, pritekla je iz gnilega vira, zato je gnila do jedra! In s to gnilobo hoče ministrstvo združiti svojo organizacijo! Večje napake bi ministrstvo pač ne moglo storiti!

V tem pogledu je takoj prva točka ministrovega programa — se ve pri naših razmerah — silno nevarna! Do sedaj so se klatili okrog po Kranjskem s svojo gospodarsko organizacijo mladi in neotesani kaplani, ter so s tem srečno priptuli do tje, da se nahajajo nekako na stališču kramarjev, katere je spodil Gospod iz svojega tempeljna. Ti kaplani-barantači tehtajo krompir, mesto da bi učili božjo besedo, koljejo teleta, mesto da bi ostajali v svečičih, za katera so dobili blagoslov in mazilo, ter prodajajo blago na drobno in na debelo, kratač tako kruh malim trgovcem in obrtnikom! Ni ga bolj sovražnega

človeka v deželi, kakor je tak duhovnik, in njemu je v prvi vrsti pripisati, da so se razmere v cerkvi porobitile, in da se je javno naše življenje posurovilo do take mere, kakor prej nikoli.

Sedaj pa hoče poljedelsko ministrstvo temu razposajenemu razdivjanemu kaplanu dati za pomočnika našega političnega uradnika, ki potrebuje javnega zaupanja tako krvavo, in ki se mora ogibati vsake in tudi najmanjše prilike, da si ne nakoplje očitanja, da je pristranska, in da ne stoji nad strankami, kakor je njegova najsvetejša dolžnost. — Ali naj res doživimo, da bode v prihodnje na shodu — recimo na Dobrovi — nastopil mali Evgenij Lampe, ter z zibajočim se svojim telesom najprej pomandral kranjsko liberalstvo, potem pa pričel razvijati nezrele nazore o gospodarski organizaciji, kakor jih je rodila nezrela njegova glavica. — Na to pa nastopi okrajni glavar — recimo marki Gozani — in da ne bo kakega nasprotstva s prečistitim predgovornikom, moral bode gospod svetnik deželne vlade pred vsem malo obrcati kranjske liberalce. Drugače pride v nevarnost, da njegov govor mej ljudstvom ne bode dobil tistega odmeva in tiste pohvale, kakor govorček Lampetov. Drugače se mu lahko pripeti, da prične uprav govoriti: ta gospod glavar ni kaj vreden, še toliko ne zna govoriti kakor mali gospod Evgen! — Kaka perspektiva se odpira pred nami! Ali si je mogoče misliti bolj poniževalne naloge, nego je ona, s katero hoče poljedelsko ministrstvo v bodoče obremeniti naše politične uradnike? Stvar pa ima še drugo stran. Če se prično politični uradniki vtikati v združniško gibanje naših kaplanov, postanejo hoté ali nehoté težaki klerikalne stranke, in kar čez noč bodo zabredli v sredino najhujših političnih prepiror. In niti pritoževati se ne bodo smeli, ako bodo naša glasila o njih nekako tako pisala, kakor pišejo dandanes o surovih mladih duhovnikih. Kar torej zahteva poljedelsko ministrstvo od naših političnih uradnikov, je naravnost nemogoče, je absurdno. Potem neha vsaka disciplina mej temi

uradniki, potem je v trenutku uničen njihov vgléd!

S tem, kako hoče poljedelski minister vporabiti politična oblastva pri veliki svoji akciji, dognan je — vsaj za Kranjsko — dokaz, da se je cela zadeva sprožila tje v dan, brez pravega premisleka in brez pravega prevdarka. Saj ne tajimo, da se na polju združniške organizacije da to ali ono doseči, kar ne bode nasprotovalo niti načelom naprednih strank, niti načelom klerikalne stranke. Take točke bi se dale v skupnem soglasju izvesti, ali poprej jih je treba poiskati in določiti. Vlada pa ni stopila s nikomur v dogovor — za kulisami je prej kot ne govorila z zastopniki kranjskega klerikalstva — posledica temu bode torej, da se njena velika akcija razprši, in da se bode morda nekaj državnega denarja zmetalo v vodo. Še je čas, in zatorej bi svetovali poljedelskemu ministru, da se naj prej, nego sproži svojo akcijo, prav resno posvetuje s zastopniki vseh kranjskih političnih strank, da se tako doseže, da se na polju združniške organizacije ne vstvari kaj enostranskega in enodnevnega!

V Ljubljani, 2. julija.

Poletne počitnice.

Proračunski provizorij in kvota sta določeni in avstrijska notranja politika ima sedaj poletne počitnice. Do jeseni se ne zgodi nič važnejšega, a tudi v jeseni si Körber ne bo mogel pomagati. Vlada in vladi najzvestejše stranke — Poljaki, nemški klerikalci in na levi liberalci — se boje novih volitev, a levica je tudi proti spremembi pravilnika. Baje se misli vlada tudi med počitnicami pogajati s strankami. Vsekakor se bo morala vlada odločiti, ali gre z desnico ali z levico, omahovanja in cincanja je že vsem strankam, zlasti pa volilec že več kot preveč.

Vojna na Kitajskem.

Seymour in njegova hrabra četa se je po hudih in nevarnih bojih srečno vrnila v Tsientsin. Reči se mora, da je bila vsa ekspedicija jako lahkomišljena, in vse junaštvo Seymourjevih vojakov ne more za-

tretji očitjanja, da se je Seymour vedel kakor general Gatacre v Južni Afriki. Seymour se je namreč hotel prav komodno peljati z vlaki skozi sovražnikove vrste in mislil brez zadržka dospeti nenadoma v Pekin. Toda Kitajci niso tako neumni, kakor je sodil Seymour. Pustili so ga, da se je, i-peljal do postaje Langfang ter so ga ondi zgrabili. Seymourju se je posrečilo, odbiti Kitajce, toda pri postaji Amting so ga bok-sarji in vladne čete zgrabile iznova ter mu prizadele hude izgube. Razen tega so podrli Kitajci železniško progo pred njim in za njim. Seymour je bil torej odrezan in nekako zajet med sovražniki. Zapustiti je moral vlake, bežati daleč proti vshodu in prekoračiti reko Peiho ter umikati se med neprestanimi boji počasi proti Tsientsinu. Od vasi do vasi se je morala prebiti hrabra četa, nositi seboj ranjence ter trpeti znosno žejo pa tudi lakoto. Živeli so skoraj od samega riža. Ko so dospeli končno do kitajskega arzenala, ki leži vshodno Tsientsina, na levem bregu reke Peiho, so jih sprejeli Kitajci v arzenalu s topovi. Po strašnem boju so se Seymourjevi vojaki polastili najprej topov in končno tudi arzenala. Toda Kitajci so jih maskakovali še tu. Seymour bi bil ostal v arzenalu, toda radi ranjencev je moral dalje v Tsientsin, kamor je sporočil, da prosi nujno pomoči, sicer se mora v dveh dneh izročiti sovražniku. Ruski oddelek je končno rešil Seymourje in privedel v Tsientsin. Vse izgube znašajo baje 102 mrtva in 228 ranjencev. Bržčas pa so izgube še večje. O usodi evropskih poslaničkov se še vedno ne ve nič pozitivnega. Trdi se, da so zapustili Pekin ter so z drugimi Evropejci v Paotingfu, a to ni verjetno, kajti ta kraj je sredi boksarskih čet. Iz Šanghaja došla poročila so sploh samo senzačna, a nezanesljiva. General Yunglu je baje ukazal podkraljem, naj se za povelja, ki prihajajo iz Pekina, ne brigajo. V Šanghaju se sodi iz tega, da se proklamira nov cesar. Poroča se tudi, da je vlada boksarje pohvalila in pozvala vsa oblastva, naj boksarje podpirajo. Toda podkralji v pokrajinah ob Yangtseju so boksarjem sovražni. Vsekakor vlada torej med Kitajci pravcata anar-

življenju se govori, da ni interesantno, da je navadno in vsakdanje. Vse naše razmere so res zelo navadne in vsakdanje, nič interesantnega ni v njih. Kdor je zadovoljen z njimi ali jih prenaša, ker se mu zdi, da jih je pač treba prenašati, kdor je skromen in vrhu tega trdokožen, živi dostojno in nič mu ni hudega. Ali če stopi v te razmere človek, ki je v svojem srcu velik in plemenit, in ki ni prinesel seboj potrebnega orožja, da bi se branil za silo neumnim vsakdanjim skrbem in nezgodam, tak človek se komaj dobro ogleda po najbližjih ovinkih in že omahne in izkrvavi...

Za njega, ki je nosil v svojem srcu pol sveta, za pesnika z veselo, neomadeževano dušo, ki je bila ustvarjena za posodo najrazsežnejših in najčistejših idej, je moralo biti nekaj strašnega tisto poniževalno potikanje po skromnih kotih, tisto plaho pehanje za skorjo kruha; tako strašno je bilo zanj, da ga je uničilo. Čutili smo globoko in natanko vse to, in zato se nam je stisnilo srce še v večji bolečini, ko smo zvedeli lansko novico o njegovi smrti. Tudi jaz sem čutil to veliko bolečino, četudi sem vedel že prej, da ne more, in da ne moglo biti drugače: zakaj naše grede so zrahljane za plevel, in če vzklije roža, uvéne pred časom. (Dalje prih.)

LISTEK.

Dragotin Kette.

Spisal Ivan Cankar.*

Pred letom dni je umrl v Ljubljani Dragotin Kette, in nekateri časopisi so prinesli notico, da smo izgubili jako nadarjenega pesnika. Malo jih je bilo, ki so vedeli, da je umrl največji talent, kar smo jih imeli od Prešerna pa do danes, da je umrl eden izmed onih redkih mož, ki so nam v našem žalostnem narodnem življenju edina čast in edino bogastvo. Nikjer drugod nimamo ničesar, — nič preteklosti in bogve koliko še prihodnosti; plodovi

* To oceno knjige „Poezije“. Zložil Dragotin Kette. Izdal in založil Lav. Schwentner 1900. V Ljubljani prinašamo doslovno in brez vsakih sprememb. Pripominjamo pa takoj tu, da se z vsemi trditvami g. sotrudnika ne strinjamo. Naravna je prekipelava navdušenost g. kritika za istino genialnega 24letnega tovariša in prijatelja, pokojnega Dragotina Ketteja; naravno pa je tudi, da je prav to osebno prijateljstvo med g. kritikom in rajnim kritikovancem vzrok, da g. Cankar ponekod — morda nevedoma — pretirava in dela krivico drugim pesnikom. Pridržujemo si torej, da objavimo poleg te ocene še kako drugo, kateri ne bo možno z obenega stališča odsekati — hladne objektivnosti.

Op. uredništva.

našega duha so jedina znamenja, da živimo in bodo morda spomeniki na našem narodnem grobu. Ali ravno na naših duševnih delavcih se kaže vsa mizerija naše usode. Drug za drugim padajo v grob, mladi, šele ravnokar dozoreli. Zdi se, kakor da so delali ti ljudje hlastno in v vednem strahu, da jih pred časom ne zaloti smrt.

Tako so šli Jenko, Jurčič, Gestrin... Največji udarec za slovensko literaturo, udarec, ki se ne dá popraviti in ne preboleti, pa je smrt Kettejeva. On je bil tisti, ki mu je bilo odkazano prvo mesto v našem slovstvu; nanj smo gledali s ponosom in ljubeznijo; a légel je in utihnil, še predno nam je odprl vso krasoto in veličastvo svoje duše. Nesramna, krivična in protinaravna je usoda, kakršna je ubila Ketteja. Človek v velikim srcem in velikim duhom mora podleči umazani mizeriji; da bi se bil imel boriti proti velikim silam, njega vrednim, ne bi bil omagal nikoli. To ni bil tisti znani in opevani „življenja boj“... Prenašaj udarec za udarcem, a da ne moreš udariti sam; sredi najlepše mladosti napol uničen od nizkotnih skrbi, toliko nizkotnejših, če so naložene suverenemu človeku, ki stoji za glavo nad svojimi vrstniki; a naposled čisto navadno ubit od tistih ostudnih, na videz malenkostnih

vsakdanjosti, ki bi skromnejšega značaja ne porušile, kajti čutil bi se v njih domačega. Tako je venelo in tako je umrlo najlepše življenje... Kette je pal in umrl na poti, ko je stopal velik in krasen že daleč pred vsemi drugimi; zgrudil se je na tisti poti, po kateri so hodili pred njim že mnogi in po kateri hodi naš narod sam...

Treba bo pisati Kettejev natančni življenjepis, da se bo videlo, kako je živel človek, ki bi imel po milosti božji obdarovati svoj narod z neprecenljivim bogastvom, a ki je izdihnil neznan in nesladen, še predno je mogel odpreti vse zakladnice svoje. Literarni historiki pripovedujejo o umetnikih, ki so živeli na zunaj veliko življenje, polno viharjev in interesantnih prigod. No to so povesti iz davnih romantičnih časov, in dandanes je svet drugačen. Dandanes ni tistih velikih viharjev in ni tistih romantičnih prigod, nič več ni silnih korakov in širokih gest; okvir je premajhen. Na značaj pesnikov, in na njegovo notranjost vplivajo malenkosti, ki se na prvi pogled komaj zapazijo, katerih življenjepisec navadno ne omenja. Vse zunanje življenje slavnih in neslavnih ljudi pa je sestavljeno dandanes iz teh malenkosti, ki potiskajo z nepoznano, a železno silo človeka naprej po usojeni mu cesti. O takem

Iz Taientšina ni nobenih poročil. Baje so kitajske čete še vedno v okolici ter streljajo na mesto. Trdi pa se tudi, da stoji med Pekinom in Tsientsinom mednarodna vojska 15.000 moških, ki se pomnoži v kratkem na 80.000.

Vojna v Južni Afriki.

Že sedaj traja vojna v Južni Afriki tri mesece dalje časa kakor največja vojna XIX. stoletja, vojna leta 1870/71 med Francozi in Nemci, a vse kaže, da se bo vojna nadaljevala vsaj še tri, če ne še 6 mesecev. Dasi je angleška vojna sila v Južni Afriki šestkrat večja, dasi so zavzeli Angleži za glavna mesta Burov, vendar še ni utiti med Buri nobenega obupa, nego se porajajo junaki in vstrajno dalje ter prizadejejo sovražniku vsak teden kak hud udarec. Bilanca dosedanje vojne je za Anglijo ušesna. Nič manj kot 7000 moških je mrtvih, deloma ubitih deloma v bolnišnicah umrlih, vsaj 50.000 moških leži še ranjenih in bolnih. Angleška vlada sama prizna, da umrje v lazareti vsaj 21 odstotkov bolnikov. Danes je več angleških invalidov, kakor bilo sploh angleških priseljencev v Johannesburgu, radi katerih se je začela vojna. Buri so jim hoteli dati volilno pravico brez sedem let, Angleži pa so jo zavržli brez pet let. To je bil "vzrok" vojne. Buri prodajajo svojo svobodo torej jako drago. Osvoboditev Ladysmitha je veljala Angležem 7514 moških, na maršu v Bloemfonteinu je ujel Roberts Cronja s 3000 moškimi, izgubil je 8085 moških mrtvih, ranjenih in ujetnikov. Izgube Angležev pa so tudi v denarnem polju ogromne. Doslej jih velja 40 milijonov gld. Do konca vojne pa se sroški še podvoje. Konservativni poslanec Burdett-Coutto je objavil v "Times" popis razmer v angleških bolnišnicah. A tudi v parlamentu je govoril o njih. Bolnikom se godi naravnost strašno slabo. Ko je vreme deževno, ležijo bolniki kar v blatu; pri Bloemfonteinu so ležali baje v 10 cm globokih kalužah. Primanjkuje jim perila, postelj, zdravnikov in postrežnikov. Ponoči mrzdujejo, po dnevi pa jih trpinčijo muhe in grozna vročina. Vojna v Južni Afriki je naklada Angliji ogromnih žrtev ter ji nobenem oziru ne dela časti.

Naše mlekarne in njih preosnova.

Pod tem le naslovom čitali smo v "Slovenskem Narodu" dne 13. in 15. junija pogumen članek iz peresa g. Iv. Šega. Če se tudi ne zlagamo popolnoma z njegovim načrtom mlekarske centrale, vendar pozdravljamo to njegovo prizadevanje z največjim veseljem, ker smo že z dnevom, ko smo pričeli preosnovati goriške mlekarske zadruge, občutili nujno potrebo centralizacije ne samo goriških, ampak vseh slovenskih mlekarnic. Mi želimo iz dna srca, da bi le v skupnem delovanju sezidali na najširši podlagi mogočnega centralen aparat, ker omahljivo gospodarsko stanje vseslovenskih mlekarskih zadrug zahteva čim prej jednotno združeno organizacijo; to je neizogibni pogoj obstanka, pa tudi sijajne bodočnosti slovenskega mlekarstva.

Bog dal, da bi zadruge same, kakor vsi drugi merodajni krogi prej ko prej spoznali to vitalno potrebo, da bi prve hodile roko v roki po drugih uglajeno pot do blagostanja!

Vrstice so nam preozke, da bi na tem mestu podrobno razpravljali o prej omenjenem načrtu; o tem nekoliko zmedenemu pojmu mlekarske centrale govoriti hočemo v posebnem spisu, katerega nam je sestaviti v dober sporazum pričujočega vprašanja. Potem pa hočemo kovati ta načrt, da se razmeram prilèže, kakor dobro krojena obleka telesu. In to je treba, sicer bi bila vsa organizacija v večjo škodo nego korist, ker v naših kompliciranih gospodarskih razmerah in zlasti pa, ker je produkcija na polju mlekarstva toli različna in veščidelj slaba, zahteva tak parat — recimo mu eksportna zadruga — marsikaterih priprav, zahteva nadalje koli previdnega toli razumnega tehničnega in trgovskega vodstva. Od vsega sistema in notranje uprave eksportne zadruge je odvisen predvsem napredek domačega mlekarstva, odvisni so njega dohodki. Ona mora biti trgovskemu svetu in konsumantom nasproti dobra in zanesljiva tvrdka mlekarskih izdelkov slovenskih dežel, in le kot taka se sme roditi, potem ji je za-

gotovljen ugoden eksport, slovenskemu mlekarstvu pa uspešen razvoj. Vsaka pomankljivost, sosebno v tehničnem delokrogu, take zadruge se pa lahko maščuje ne samo v hudo škodo eksportne zadruge same, maščuje se tudi na njenih združnikih, ker ona kot centrala je prevzela imena vseh slovenskih mlekarskih zadrug. Zavoljo tega toraj, ker je eksportna zadruga tolikega pomena za obstanek in razvoj našega mlekarstva, ker vpliva na kupčijo in promet z mlekarskimi izdelki — ta malone najvažnejši faktor v našem gospodarstvu — kakor vreme na barometer, bodi ta zavod v vseh svojih organih toli previdno in ne na naglem sestavljen, da si pridobi in ohrani kot tvrdka najboljšo ime. Ta ne lahko izpeljiva naloga centralizacije zahteva toraj temeljitih priprav, v prvi vrsti složnega delovanja vseh za to poklicanih činiteljev. Obris teh priprav podati hočemo — kakor omenjeno — v posebnem spisu, kateri bodi namenjen vzbujati za to le vitalno potrebo slovenskega gospodarstva primerno zanimanje, zato se obračamo končno še do vseh zato vnetih rojakov s prošnjo, da nam pojdejo pri tem košljivem delu na pomoč, posebno da nam ustrežejo s statističnimi podatki, ki bodo pričetek nove organizacije. Z dobro voljo in z združenimi močmi se smemo nadejati uzonega zavoda, sezidanega v edino korist pomoči potrebnega slovenskega kmeta.

M. Ivančič, Tolmin.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. julija.

— **Spremembe v politični službi.** Z naslovom ravnatelja odlikovani ravn. adjunkt pomožnih uradov dež. vlade Anton Walland je ad personam imenovan ravnateljem pomožnih uradov s plačo VIII. čin. razreda. Konc. praktikant Friderik grof Hardegg je imenovan dež. vladnim koncipistom. Konc. praktikant Ern. Kordin je prideljen okr. glavarstvu v Kamniku.

— **Občinski svet ljubljanski** ima v torek, 3. julija t. l. ob šestih zvečer v mestni dvorani redno javno sejo. Dnevni red: Naznanila predsedstva. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. Personalnega in pravnega odseka poročilo o prošnji mestne hranilnice ljubljanske zaradi določitve obrestne mere za posojilo občini Sv. Križi pri Kostanjevici. Mestnega magistrata poročilo o popravni streh na hlevih mestne topničarske vojašnice; v zadevi stavbnega vodstva pri cesar Franc Jožefovem mostu. Šolskega odseka poročilo o poročilu ravnateljstva ces. kr. velike realke v Ljubljani o nedostatkih pri kurilnih napravah v realnem poslopju. Finančnega odseka poročilo o prošnji nekega bivšega mestnega uslužbenca za odpis necega dolga. Personalnega in pravnega odseka poročilo o prošnji nekega mestnega uslužbenca za dopust. Kuratorija cesarja Franca Jožefa I. mestne višje dekliške šole poročilo o personalnih zadevah te šole.

— **Davčne olajšave za Ljubljano.** V najnovejši številki državnega zakonika je objavljena temeljem § 14. izdana cesarska naredba, s katero se vsled potresne katastrofe dovoljene davčne olajšave, ki bi s 1. julijem potekle, podaljšujejo še za nadaljnjih pet let.

— **Kje je lopovstvo?** Klerikalni poštenjaki, ki odkladajo svoje laži v "Slovenca", naštevajo mej tistimi politiki, ki baje tavajo za "Slovenskim Narodom", največkrat tudi ravnatelja Senekoviča in Šubica. Prvi se v politiko ne vmešava prav nič, k večjemu da časih — kot miroljubna in mehka duša — javno pove, da se ne strinja z ostro pisavo našega lista. Člen pa je mestnega zbora, kjer opravlja tlako na korist občnemu blagru. Kakor rečeno, za politiko se čisto nič ne briga, ter je v tem pogledu vzor uradnika. Istotako se Šubica, če slučajno nimamo zasedanja deželnega zbora, ne briga za politiko, najmanj pa ga smemo prištevati mej sotrudnike našega lista. Vzlic temu pa "Slovenec" omenjena gospoda ravnatelja neprestano navaja v prvi vrsti, kadar odriha po "Narodovcih". Tako je tudi zadnji četrtlet mej tistimi, ki bodo napravljali kolone iz "Slovenčeve" gospode ter kovali iz nje novodobne mučenike — pri tem bomo imeli vsaj to udobnost, da bomo novodobne te mučenike lahko ocvrli v lastni njihovi masti! — v prvi vrsti našel Senekoviča in Šubica. To pa je storil zavrtni "Slo-

vec" ne radi Ljubljane, kjer njegove laži takoj spoznamo, pač pa radi višjih krogov, kjer bi omenjena gospoda rad malo počrnil, ter jima, če le mogoče odjedel nekaj vsakdanjega kruha. To je častnikarsko lopovstvo v pravem pomenu besede; kaj takega preklinjajte z leč, ali se pa takega ostudnega denuncijanstva vsaj sramujte, če imate še kaj sramu v svojih, s toľščo zalitih srcih! Pa ta svojat je že taka, povsod drugod vidi lopovstvo, samo v svojih vrstah ga ne opazi! —

— **Idila.** Podlistkarski Pepček, ki skoraj vsako soboto straši v "Slovenca" pod črto, nam je zadnjič življenje v posojilničnih konsumih naslikal takole: "Cele noči presedi ta kaplan v posojilnici, da ohrani vse v redu, da vodi knjige, piše pisma, in sploh stori, kar je potrebno. Kolikokrat vidim pozno v noči iz krčme, kjer si iščem počitka, luč v posojilnični pisarni, kjer sedi ta človek in dela, seveda po dnevi ima šolo, spoved, obhajilo in druge stanovske opravke". — Zares ginljivo! Žal, da je ta Pepček ali tepček preveč kratkoviden, ali pa gleda preveč iz dalje. Svetovali bi mu, da naj v bodoče pristopi kar k posojilničnemu oknu, da bo reči mogel še bolje opazovat. Takrat pa bo posojilničnega gospoda videl največkrat z litrom pred sabo, in naletel bo dostikrat, da bo teška glava "tega človeka" spala nad knjigami, ker se je preveč napila cenenega laškega vina. Luč v posojilniški pisarni časih res gori, časih se pa tudi ugasne, kar se zgodi najraje takrat, kadar gospod niso sami v posojilnični pisarni! Da tako ljubi svojega — bližnjega — posebno če je ta bližnji ženskega spola! — človekoljubni ta gospod! V ordinarijatski pisarni pa so baje napravili poseben oddelek, ki ima nalogo z lepo poravnati pravde izvirajoče s ponočne človekoljubnosti posojilničnih naših gospodov. Zares ginljivo!

— **Gospod Pristov iz Ribnega** je jako komoden gospod. Prepisal je izjavo Mrakovo, ter je poslal v "Slovenca", meneč, da je z junaškim zanimanjem vse doseženo. Pa ni! Mi se sklicujemo na svojega poročevalca, ki svoje trditve vzdržuje. S Pristovom in Mrakom se nočemo dalje prepirati. Saj si lahko pomagata. Pot je odprta! Tudi mi se ne bojimo mučeništva, ako bi na pristojnem mestu ne mogli dokazati resnice. Pa ne živimo v strahu, da bi resnice dokazati ne mogli! Amen!

— **Iz klerikalnih konsumnih društev.** Prejeli smo ta-le popravek: Na podlagi tiskovnega zakona § 19. zahtevam, da sprejmete v svoj list "Slovenski Narod" od dne 23. junija članek iz klerikalnih konsumnih društev, med dnevnimi novicami sledeči popravek: a. Ni res, da bi bil sodomerec govoril s prodajalcem, ker ga ni bilo, pač pa je res, da je govoril s prodajalko. b. Ni res, da sem podpisana prodajalka sodomercu rekla, Firštov Miha mi je že večkrat rekel, naj denem na vago za 10 gramov papirja, da bom mogla ljudem dobro vago dajati, res pa je, da teh besedi nikdar nisem govorila, ker mi imenovani gospod kaj takega ni nikdar govoril, res tudi, da z menoj sodomerec ni drugega govoril, nego da je vago uredil.

Bohinjska Bela, dne 27. junija 1900.

Marija Peternelj.

Ker imamo opraviti z žensko, ne dostavljamo drugega, nego to, da je naš poročevalec na naše vprašanje svoje trditve v celoti vzdržal.

— **Naše šole in klerikalci.** Lapa šolska poslopja so bila od nekdaj našim klerikalcem trn v peti. Tudi J. Zidanšek, profesor v mariborskem bogoslovju, še v svoji knjigi "Jeruzalemsko romanje" ne more zatajiti tega sovraštva. Na str. 33 piše: "Najimenitnejša in najvišja šola (po naše bi rekli vseučilišče) v Kairi je pri mošeji El-Azhar; pa tu si ne smete misliti velikega poslopja z mnogimi šolskimi sobami, kakor so zdaj v naših krajih šole največja (in seveda tudi najdražja) poslopja". Čudno se nam zdi, zakaj duhovniki kot samci potrebujejo toli ogromne farovže, časih celo z 10 sobami. Oj, ti ljuba nevoščljivost! — Tako "Učiteljski Tovariš".

— **Preprečen shod.** Za včeraj je bil napovedan socialno-demokratski shod, ki bi se bil imel vršiti v gostilni "pri Auerji" pri Devici Mariji v Polju. Okrajno glavarstvo je shod dovolilo. Shod pa se ni

mogel vršiti, ker so gostilničarja župniščarji tako dolgo obdelovali, da so v zadnjem trenutku nekam — skril. M njega je pa njegova žena hlače nosila grdo gledala prihajajoče zborovalce. Župniščarji imajo z nekimi gospodično jako značajno afero, je zjutraj reči gostilničarje, naj odpro vrat socialistom, češ, da jih zapusti nobeški blagoslov.

— **"Gorica"** in Primorski List združita. Zato bodeva imela poslej skupno uredništvo in upravnništvo in skupno tiskalno. Doslej sta živela ta dva klerikalna lista pod ločnim zakonom, 20. junija pa se je skupni zakon vpričo 12 duhovnikov in 18 posojilnikov po vseh pravilih na katoliški podčestitalo!

— **Duhovnik s palico.** O kuratu dinu, kakoršnih imamo nekaj tudi na Krškem, poroča zadnja "Soča" med drugimi to-le: "Vede se kakor kak turški, ter hoče biti absolutni gospodar Pev v starašinstvu pa hoče vse druge stavati. Dne 10. t. m. zvečer okoli 9. u. prišel v krčmo mladega krčmarja Komar v Pevmi neki človek s harmoniko ter skušal zaigrati. Gospodar Komar ni navzoč v krčmi, marveč je bil za hišo ni nič vedel, kaj se godi v krčmi. Vs pa je v tistem hipu v krčmo kurat Budin — ki menda opravlja tudi službo pol — ter je udaril s palico ne pivca. Oni s harmoniko je zbežal v pred Budinom, Budin pa za njim. Na je vrnil gospodar, ki je začuden videl hajati kurata iz kleti. Vprašal ga je, pravico da ima, hoditi v klet. Takoj ni govoril nič, pač pa malce pozneje, dne 11. boji tridesetih, ter da se bomo v na drugih krajih. Na podlagi tega je poklican Komar k županu na odgovor starešinstveni seji v torek pa je bila dnevnem redu tudi razprava: kako odvkrčmarsko koncesijo Komarju. Pri pravi se je kurat Budin trudil na vse tege, da bi se izposlovalc odvzete kor sije Komarju. Navzočih je bilo 18 staraj in od teh je glasovalo 13 po mislih dina! In sedaj menda stori Budin ljubo županstvo korake, da se odvzga koncesija Komarju. Kake 3 tedne bo tega, ko se je pogovarjal mlad fant ol 20 let s par dekleti na cesti. To je vi kurat, ki je pristopil nemudoma k nje ga pahnili, udaril s palico, ter zapostrani, češ, kako si upa govoriti z žskami na cesti. Tu imate izmed mno 2 slučajev, kako surovo dela z ljudstvt "božji namestnik". Tak je ta mož in kar tepe ljudi s palico. Ali mu nič očitava, kako je on potreben palice? se ne spominja, kolikokrat je bil sam takih situacijah, radi katerih je zash prav pošteno palic? Nič, nič, tem ljudvest ne očitava ničesar! Da se moramo ločno upreti takemu postopanju nasp ljudstvu, je umevno, in to storimo tud vso silo. Da bi naše ljudstvo pret "božji namestniki" na cestah, kakor k srednjeveški valpet, da bi spravljali lj ob kruh, tega ne bomo trpeli, marveč potegnemo za ljudstvo, da se prav k nito otrese takih svojih osrečevalcev. P ljudem a la Budin se bomo bojevali ve in povsodi, in tisti lažnjivi krik, da del proti duhovnikom in cerkvi nas ne bo strašil. Ljudstvo mora spoznati, odkod vira toliko gorja, katero ga tlačijo in por

— **CXXII. odborova seja "Slovenske Matice"** bo dne 9. t. m. ob petih popoldne v društveni pisarni. Spored: 1. Nazna predsedništva. 2. Potrditev zapisnika CXXI. odbori seji in o XXXVI. rednem čnem zboru. 3. Volitev predsednika, predsednika, blagajnika, ključarjev in sekov. 4. Tajnikovo poročilo. 5. Službeno

— **Iz c. kr. mestnega šolske sveta.** O rednej seji c. kr. mestnega šolskega sveta, katera se je vršila v popoldne, dne 18. junija t. l., smo prejeli stopno poročilo: Potem, ko proglasi predsednik sklepčnost in pozdravi navzoč poroča zapisnikar o došlih kurentnih starih in pove, kako so bile rešene, kar vzame na znanje brez ugovora. Sklene pri občinskem svetu izposlovati potreben kredit za nakup 30 izvodov Fr. B. učne knjige za telovadbo na ljudski lah. Pripoznajo se starostne doklade znesku letnih 120 kron in sicer: mestnemu nadučitelju Francu Gabršku, četrti od 1. februarja t. l., mestnej naduč. Alojziji Baurovi, četrti od dne 1.

t. l. iz mestnega učitelja Alojziju Kečlju tretja od dne 1. maja t. l. Troje prošnji mestnih učiteljev za nagrado oziroma podporo, je c. kr. deželni šolski svetu priporočiti v ugodno rošitev. Rešila se dve prošnji vnanjih učenik za vsprejem v tukajšnje šole. Jedni učenki se dovoli izpust iz šole in jednemu učenku odpis predpisane ukovine. Nakup Z. pančičevih: Pisanic, ki so pred kratkim izšle iz Schwentnerjeve zalogi, je priporočiti šolskim vodstvom za šolske knjižnice. Odobri se načrt za supriranje na tukajšnjih ljudskih šolah, ki ga je sestavil in predložil odbor „ljublanskega učiteljskega društva“. Konečno se reši še neka interna zadeva pedagoškega značaja.

— **Matura na realki.** Pod predsedstvom dež. šol. ravnatelja Jos. Šumana je delalo na realki med 25 učenci 24 učencev in eden eksternist. Šest učencev sme maturo čez dva meseca ponoviti, eden pa ni prišel. Drugi so maturo napravili, dva z odliko.

— **Zaključna pogostitev v ljubljanski dijaški in ljudski kuhinji.** Na sv. Petra in Pavla dan je priredilo vodstvo tukajšnje dijaške in ljudske kuhinje slovesnost, katere so se vdeležile poleg načelnice gospe Kos in namestnice gospe Fleišman ter načelnika g. A. Dreleja tudi vse druge odbornice in odborniki. Za pogostitev so darovali pivovarji gg. Jurija Auerja dediči in Jan. Kosler več sodov piva, drugi dobrotniki pa so poslali raznega peciva. Vsem sta se zahvalila sedmošolec Ivan Balant in načelnik Drele.

— **Slovensko trgovsko pevsko društvo** naznanja članom in slavnemu občinstvu, da prižge dne 4. julija na predvečer in v proslavo slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda na Drenikovem vrhu svoj običajni veliki kres z umetelnim ognjem in petjem. Za dobro in hitro postrežbo je že preskrbljeno. Vabi se slavno občinstvo, da počasti z mnogobrojnimi obiskom ta večer. Ob enem se opozarja gospode pevce, da se vrši pevska vaja v ta namen dne 3. julija v društvenih prostorih „Narodnega doma“. Zbiranje in odkorakanje društva na Drenikov vrh se bode pravčasno naznanilo.

— **Pevskega društva „Ljubljana“** velika ljudska slavnost vspela je tako v moralnem kakor finančnem oziru izborna. Obširneje poročilo sledi.

— **Pevsko društvo „Slavec“** udeleži se v nedeljo, dne 8. julija slavnosti razvitja zastave „Gorenjskega Sokola“ v Kranji korporativno z zastavo.

— **Boljše plavalno kopališče.** Pišejo nam: V Ljubljani imamo novo kopališče v Kolodvorskih ulicah, vojaško kopališče na Ljubljani in Kolesijsko kopališče; toda nobeno ni tako, da bi se mogli hoditi kopat vanj tudi boljši mestni sloji, ki bi radi plavali. V novem, jako ozkem kopališču je le pršna kopel in nekaj banj za revne sloje, v vojaškem kopališču, ki je celo odprto, so nevarni vrtinci, v Kolesijskem je pač majhen bazen, a navadno le za moške. Za ženske je določeno dopoludne. Toda to kopališče je iz znanih vzrokov slabo obiskano in ga boljši krogi sploh ne rabijo. Želeti je torej, da dobimo lepo in čisto plavalno kopališče blizu mesta tudi za boljše sloje.

— **Po žledu prizadete notranske občine** so prejele doslej 6080 K 20 h deželne podpore, in sicer v podeljenem sadnem drevju.

— **Za napravo vodnjaka na Studencu** v občini Hrenovce je poljedelsko ministrstvo dovolilo 1400 K, to je polovico proračunjenih stroškov 2800 K. Dežela bo prispela 700 K, posestniki pa tudi toliko.

— **Poziv pevskim društvom in zborom.** G. Bartl, nadučitelj v Šmartnem pri Litiji namerava, ako se zadostno število naročnikov oglasi izdati I. zvezek svojih moških zborov; obsejal bode: 1. „Slovan na dan“ s tenor-samospevom. 2. „Novinci“, koračnica. 3. „Nazaj v planinski raj“, s tenor-samospevom. 4. „Očini“ s bariton-samospevom. 5. „Kolesarska“, koračnica. Vsi ti komadi so večji efektni zbori, nekatere stih pela sta že društvi „Slavec“, „Ljubljana“ v splošno zadovoljstvo. — **Naročila sprejema do 10. julija** izdajatelj. Cena 2 K.

— **Iz St. Petra v savinjski dolini** nam poročajo: Šolo imamo tu že od 29. pr. m. radi blekov ali ošpic zaprto in ker bolezen še ni prenehala, ne ve se še, kdaj se bo pouk smel zopet nadaljevati. Razširila se je ta nalezljiva bolezen v teku jednega meseca

po vsej občini, prinesla jo je mati iz Gradca, kamor je šla obiskat svojega starejšega sinka. Kmalu ko je prišla domov, zbolil tudi ona, osem dni pozneje njeni mlajši sinček in na to tudi deklica, katera je temu stregla. Ker je bila zadnja šolarca v mlinu doma, razširila se je bolezen od hiše do hiše in od vasi do vasi. Pri nekateri hiši je bilo po 3 do 5 majhnih otrok hkratu bolnih, štirje otroci pa so tudi umrli, a nobenega niso zanesli po smrti koj v mrtvašnico — kar bi bilo potrebno, da bi se bilo bolezen tako vsaj nekoliko preprečilo razširjanje. — Zadnja povodenj je napravila tudi pri nas veliko škodo; vzela je mnogim seno, poplavlila njive in travnike, odnesla dobro zemljo, tako da imajo nekateri od 200—500 gold. škode. Žito in sadje pa lepo kaže. Vina nam je spomladni pozeb vzel dobro tretjino.

— **Ogenj.** Včeraj okoli 6. ure popoldne je nastal ogenj v hiši Marije Kadunčeve na Illovi št. 48. Hiša je pogorela do tal, in je škode 7000 kron. Zažgala je 4letna hčerka posestnice Marije Kadunce, katera je šla s starim očetom v podstrešje in dobila tamkaj v očetovi skrinji žveplenke. Mej časom, ko je stari oče iskal po skrinji za njo sladkorja, je šla ona v kot, kjer je ležal kup slame in jo je podžgala. Stari oče je hotel ogenj pogasiti, pa ni bilo več moč. Vnela se mu je obleka in se je precej opekla, tako, da so ga potem morali prepeljati v deželno bolnico. Živino in pohištvo so ljudje rešili. Tudi je prišel na gorišče oddelek požarne brambe pod vodstvom gosp. Antona Drutarja. Gasilci so pogasili ogenj in preprečili, da ni še ta vnel v bližini stoječi kozolec. Hiša je bila zavarovana za dva tisoč kron.

— **Pobegnil je c. in kr. deželno-brambovski korporal Konrad Umnik.**

— **V Ameriko** se je odpeljalo v mesecu juniju iz Ljubljane 89 oseb. Zaradi nameravanega izseljenja v Ameriko pred izpolnitvijo vojaške dolžnosti je bilo aretovanih 6 mladeničev.

— **V Ljubljano** je hotel skočiti danes ponoči s Hradeckega mostu neki natakar. Bil je že na ograji. V tem hipu pa je priskočil policaj in ga potegnil doli ter ga odvedel na dom. Strah pred vojaško službo ga je baje napotil, da si je hotel končati življenje. Morda si je danes, ko je trezen, vse boljše premislil in bode le rajši šel k vojakom, ko pa v Ljubljano.

— **Okraden pijanec.** Delavec F. P. iz Brezovice se ga je bil včeraj v Ljubljani tako nalezl, da ne ve, kje in kdaj mu je bila ukradena stara obleka in sekira, katero je nosil seboj.

— **Nepreviden kolesar.** Včeraj zvečer je na cesti na Rožnik topničar Al. Schoenpas povozil 8 let starega Franceta Habichta iz Vodmata. Deček je bil na čelu poškodovan.

— **Aretovanje.** Včeraj zjutraj je mestna policija med fanti, stoječimi pred Franciškansko cerkvijo, izsledila dotičnika, ki je pred 14 dnevi odnesel fotografu Juliju Müllerju zlat prstan z briljantom, vreden 500 kron. Fant, Franc Hafner, krojaški pomočnik v Medvodah, je imel prstan pri sebi. Izgovarjal se je, da je itak mislil nesti prstan nazaj, kadar bi bil šel po svojo fotografijo.

* „**Vienac**“ ne preneha izhajati, nego ga prevzame v izdajanje „Matica Hrvatska“. Uredništvo prevzame jeden njegovih najodličnejših sotrudnikov, vseučilišni profesor, učenjak, pesnik dr. Gjuro Arnold.

* **Česko časnikarstvo** je na pariški svetovni razstavi častno zastopano. Zavoljo pomanjkanja prostora so na razstavi izloženi vsi češki listi v zmanjšani obliki. Iz imenika je razvidno, da na Češkem izhaja 791 listov, tako da eden list pride na 6781 prebivalcev. Na Nemškem in Avstrijskem izhaja 4565 nemških časnikov, in eden list pride še le na 13.025 nemških prebivalcev. Te številke dovolj jasno pričajo o velikem razširjanju in razvoju časnikov na Češkem.

Književnost.

— „**Ljubljanski Zvon**“. Vsebina julijskega zvezka je tale: Iz lirike Kazimirja Radiča. A. Fogazzaro: Srebrni križec. (Povest.) Iz italijanskega prevela Marica Bartol. Dr. Clemens Severus: Smrtna kazen. Dr. Ivan Robida: Ponočnjak. (Pesem.) Fran Vašiček: Fécondité (Rodovitnost.) Dr. Ivan Robida: Brodar. (Pesem.) Ivan Šubic: Iz pisem Jurja Šubica. Karel Dolenc: Bil je človek. (Povest.) Ivan

Prijatelj: Tolstoj in njegov roman „Vstajenje“. A.: Gutenberg. Književne novosti. Z.: Josipa Sritarja „zbrani spisi“. — Dr. Fr. Vidic: Zgodovina slovenskega slovstva. — Dr. Jos. Tominašek: K „Slovenski bibliografiji“. — R. P.: Milivoj Šrepec: Preporod v Italiji v XV. i XVI. stoletju. Glasba. — oe—: Janko Žirovnik. Narodne pesmi. — oe—: Slovanski hymny. Upodablajoča umetnost. Repičev Prešeren. — Rihard Jakopič: Dve novi slike Jamovi. Med revijami. „Naša Doba“. — Fr. I. Slovanský přehled. Listek. A. A.: Petstolennica krakovskega (jagjellonskega) vseučilišča. — Mehmed Marko: Sarajevsko pevsko društvo „Trebević“. — Márica Bartol: Antonio Fogazzaro. — J. Schweiger: „Hanka fecit“.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 2. julija. Na Zákapu (v Reichstadtu) se je vršila včeraj v dvorni kapeli ob 11. uri dopoludne v najožjem rodbinskem krogu poroka nadvojvode Franca Ferdinanda z Zofijo kneginjo Hohenberško. V prvem paru je peljal nadvojvoda ženin svojo mater, nadvojvodinjo Marijo Terezijo. Potem sta šli ženinovi sestri, nadvojvodinji Marija Annunciata in Elizabeta, potem je šla nevesta, Zofija kneginja Hohenberška, v beli atlasasti obleki, pošiti z mirtinimi cvetovi, in briljantnim diademom v laseh. Na nje desnici je šel njen strijc in poročna priča dedni princ Löwensteinski, na levici pa grof Karol Chotek. Potem so šli sorodniki neveste, potem najvišji dvorni mojster grof Nostitz, ki je bil ženinova priča, končno dvorna dama Malliard de Chateonnaye in komornik grof Cavriani. Poročal je dekan Hickisch z azistenco dveh kapucinskih patrov. Besedico „da“ sta izgovorila ženin in nevesta jasno in zelo glasno. Ko je dekan Hickisch izročal prstana, je dejal: „Naj bi bila ta dva prstana vedno priči vajine nekaljene zakonske sreče, katero vama želi mnogo milijonov sreč!“ Po ceremoniji se je na orgljah zaigrala avstrijska himna, katero so poslušali vsi stoje. Potem je bila tiha maša. Ob polu 12. uri je bil v gradu déjeuner, pri katerem je nazdravila novoporočenemu paru ženinova mati, nadvojvodinja Marija Terezija. Vojaška godba je nato zaigrala avstrijsko himno. Kmalu po déjeunerju sta se novoporočenca odpeljala v odprtem vozu skozi špalir šolskih deklic, ki so trosile cvetlice, in dečkov, ki so vihteli zastavice ter mnogih društev in ogromne množice naroda, ki je klical: „Slava!“ Neki učenec in župan sta se pri nadvojvodi in njegovi ženi poslovila. Nadvojvoda se je obema preprijazno zahvalil. Nato sta se novoporočenca odpeljala v Benešov.

Zákup 2. julija. Pred poroko nadvojvode Franca Ferdinanda z grofico Chotkovo je sporočil grof Goluchowski, da je imenoval cesar grofico Chotkovo kneginjo Hohenberško.

Dunaj 2. julija. Nadvojvoda Franc Ferdinand je dobil ogromno število čestitk. Med prvimi je bila brzojavna čestitka cesarja.

Dunaj 2. julija. Urednik lista „Parlamentär“, dr. Živny je imel včeraj popoldne v Favoritnu na Dunaju shod, na katerem je govoril o nevarnosti kitajskih homatij za Avstro-Ogrsko ter je vpletel tudi cesarjevo osebo. Ker se je izrazil baje o cesarju žaljivo, je vladni komisar shod razpustil, odvedel Živnega na policijski komisariat, od ondi pa je bil Živny prepeljan na dež. sodišče.

Praga 2. julija. Sinoči so se pripteli v nemškem gledališču veliki škandal. Igrali so igro „Familie Wanroch“. V gledališču zbrani delavci so protestirali proti igri, katero je cenzura obrezala tako, da ima docela protidelavsko tendenco. Delavci so peli v raznih jezikih svojo himno. Nastal je tepež, med katerim sta bila ranjena tudi dva nemška igralca. Policija je napravila red.

Rim 2. julija. Zbornica je sprejela predlog, da se opravičnik spremeni.

Berolin 2. julija. 18. junija je jezdil nemški poslanik pl. Ketteler

v vladne poslopje v Peknu. Tudi boksarji in vladni vojaki so potegnili poslanika s konja ter ga z meči skoraj razsekali. Tudi spremljajočega tolmača so napadali nevarno ranili.

Pekin 2. julija. Vsa poslaništva razen angleško, francosko in nemško, so pogorela do tal. Poslaniki so se s svojimi ljudmi zatekli v angleško poslaništvo.

Pekin 2. julija. Nemško poslaništvo in šest drugih, med temi tudi avstro-ogrsko je pogorelo popolnoma. Od 20. junija nadalje napadajo in moré boksarji ne prestando tuje.

New York 2. julija. V luki Hoboken je nastal včeraj popoldne na ladjah požar. Več ladij je zgorelo in bilo poškodovanih. Ponesrečilo pa se je vsled eksplozij 200 ljudij.

Poslano.*

Državna obrtna šola v Ljubljani dobi torej novo poslopje, a kje bo stalo to poslopje, še ni definitivno določeno. Kakor je bilo razvidno iz poročila o seji občinskega sveta ljubljanskega z dne 22. junija, se je gospod župan Hribar zavzel za prostor na Mirju, in sicer z namenom, da se okraj malo oškoduje, ker je izgubil vse urade. Gospodje mestni svetovalci so se izrekli za prostor, kjer je stala stara bota in predlagali, naj se napravijo načrti prej za ta prostor, in le v slučaju, da ne zadostoval, naj se šele preišče v ta men tla na Mirju. Prav veseli smo, da zadeva še ni povsem rešena, morda se na vendarle posreči, dobiti strokovno šolo naš okraj. — Prav nič se ne čudimo, da niso bili vsi gg. mestni očetje za Mirje, saj gotovo niso bili poučeni o težavnem stanju prebivalcev tega okraja. Zategadelj pa bomo slavnemu občinskemu svetu ljubljanskemu poslali peticijo, naj se zgradi to javno poslopje na Mirju. Iz te prošnje se bodo gg. občinski svetovalci lahko informirali o bridkem položaju tega okraja. Izgubili smo vojake in poleg njih še druge urade. Vse se je preselilo na severno stran mesta, in zdaj naj bi se še ta šola zidala drugod? To bi bil pač prehud vdarec za nas. Po potresu smo morali sezidati nove jednodnostropne hiše, ter se pri tem globoko zadolžili. Zda pa ne moremo oddati stanovanj ali pa jih moramo oddajati pod ceno, in vse to zaradi tega, ker so nam odvzeti vsi uradi. Če pa dobimo tu sem šolo, potem nam bo mnogo pomaganega. S šolo dobimo profesorje in dijake in vsem bo vstreženo. Ti dobijo lepa in ceneja stanovanja, in nam ne bodo stala prazna. Tudi kupčija z zelenjavo bo boljša. Saj je sedaj, osobito kar smo izgubili vojašnico, prav čutno slaba, kajti doma nimamo kupcev, na trgu pa jo izpodriva laški import.

Kar se pa tiče sveta in njega lege, mora pa vsakdo, ki objektivno sodi, priznati, da je prostor stare bolnice najmanj primeren za šolo. Tam bi stalo poslopje v omrežju najbolj frekventiranih cest in ulic, na jedni strani in na drugi pa mej večnim drdramjem železniških vozov. Da pa na takem prostoru ni mogoče poučevati, mora vsakdo priznati, če tudi ni šolnik. Poglejmo si pa Mirje. Tu bi stala šola na lepem prostoru in v najlepšem miru, niti najmanjšega motenja bi ne bilo. Zrak pa ima ravno tako čist in zdrav, kakor za 20 minut proti severu oddaljeni prostor bivše bolnice, da še boljši je tu, saj bi stala šola na prostem in ne med zidovjem in prašnimi cestami, kakor zgorej. Kar se pa tiče terena glede nosilnosti zidov, ga pa niti preskušati ne bi bilo treba. Saj nam garantirajo njega stanovitnost poleg rimskega zidu Gorupova in druga velika poslopja, ki so stala in stoje na prav takem terenu, kako je ta, na kojem naj bi stalo novo šolsko poslopje. S tem, da bi se gg. mestni očetje blagovolili zjediniti za prostor na Mirju, bi si pridobili neveljvinih zaslug, postavili bi si mej prebivalci okraja spomenik, ki bi daleč v bodočnosti kazal njihovo naklonjenost in bogohotnost. Za trdno upamo, da se bodo mestni svetovalci blagohotno ozirali na opravičene prošnje, saj smo prepričani, jim je občinstvo vseh okrajev jednako srcu, in imajo resno in dobro voljo ne stransko pomagati svojim občanom do bolj bodočnosti.

Več trnovskih posestnikov.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Lestnica uredništva.

G. Fr. V. v D. na D. Ker se nam je nakupilo mnogo gradiva, prosimo Vas in vse svoje p. n. sotrudnike, da potrpite. Polagoma prinesemo vse porabno in najnujnejše. Tudi gradiva za podlistek se nam je nabralo toliko, da imamo velike zastanke ter moremo lo počasi razvrščati dole nam spise.

Pri Ervinu Burdych-u, lekarju v Škofi
Loki se dobiva (321-41)

ustna voda

z novim antiseptikom
katero je sestavil zobozdravnik dr. Rado
Frlan, katera ohrani zobe zmiraj zdrave in
bele, ter zamori vsako gnjilobo.
Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane
2 kroni, po pošti 2-05 kroni.

Umri so v Ljubljani:

Dne 28. junija: Ana Vidmar, ribičeva hči,
1 dan, Kolesijske ulice št. 10, življenska slabost.
Dne 29. junija: Jozefa Leksander, kramar-
jeva hči, 16 mes., Kolodvorske ulice št. 24, pljuč-
nica.

Dne 30. junija: Ivana Šibovec, posestnica,
72 let, Gradaške ulice št. 14, ostarelost.
Dne 1. julija: Vida Sircelj, nadsprevodni-
kova hči, 17 mes., Resljeva cesta št. 23, vnetje
sopil.

V deželni bolnici:

Dne 27. junija: Marija Rebol, posestnikova
hči, 39 let, jetika.
Dne 28. junija: Marjana Osel, gostija, 72
let, ostarelost. — Leopold Pirc, komij, 46 let,
prasad.

V vojaški bolnici:

Dne 28. junija: Ivan Kristan, invalid, 80 let,
ostarelost.

Meteorologično poročilo.

V Ljubljani nad morjem 806-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Čas opa- zanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
1. zjutraj	734-4	17-6	sl. zahod	jasno	0-0 mm.
2. zjutraj	735-1	12-7	sl. svzhod	jasno	0-0 mm.
3. popol.	734-0	27-7	sl. jz. zah.	del. oblak.	0-0 mm.
4. zvečer	734-4	20-0	sl. jug	jasno	0-0 mm.
5. zjutraj	735-5	17-5	sl. sever	jasno	0-0 mm.
6. popol.	734-8	28-6	sl. zh. zah.	jasno	0-0 mm.

Srednja temperatura sobote in nedelje 17-3°
in 20-1°, normale: 19-1° in 19-1°.

Dunajska borza

dne 2. julija 1900.

Skupni državni dolg v notah	97-50
Skupni državni dolg v srebru	97-30
Avstrijska zlata rent	115-95
Avstrijska krona rent 4%	97-40
Ogrska zlata rent 4%	115-75
Ogrska krona rent 4%	91-20
Avstro-ogrsko bančno delnice	1744-—
Kreditne delnice	689-—
London vista	242-25
Nemški drž. bankovci 100 mark	118-55
20 mark	23-70
20 frankov	19-29
Italijanski bankovci	90-90
C. kr. cekini	11-33

Včeraj zvečer ob 9. uri zaspal je
mimo po dolgem s potrpežljivostjo pre-
stanem trpljenja naš iskreno ljubljani
oče, ded, tast, strije in zet, gospod

Gustav Fischer

zasebnik v Ljubljani

v 81 letu svoje starosti. Po njegovi želji
se opuste posebna oznanila in se venci
z zahvalo odklanjajo.
Smrti ostanki odzvanega se bodo
v ponedeljek dne 2. julija popoldne ob
5. uri od hiše žalosti (Kongresni trg št.
13.) prepeljali v evangelijsko Kristovo
cerkev in po slovesnem blagoslovljenju
pokopali na evangelijskem pokopališču.

Za tiho sočutje prosí

Roza Till, roj. Fischer

in vsi ostali sorodniki. (1300)

V Ljubljani, dne 1. julija 1900.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga dož Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Isl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregein, Curich, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osonni vlak v Jesenice. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 15 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osonni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 16 m. popoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curicha, Bregeina, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 20 min. zvečer iz Podnart-Kropo. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 45 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 8. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1305)

Guberjev vrelec

Najbolje učinkujoča železo-arsenasta voda
proti slabokrvnosti, ženskim boleznim, živčnim in
kožnim boleznim itd. — Dobiva se v vseh proda-
jalnicah mineralnih vod, lekarnah in drogerijah

HENRIK MATTONI, Dunaj,
c. in kr. avstr. dvorni in komorni založnik.

V novi hiši št. 20 na Rimski cesti
se oddajo za 1. avgust še sledeča lepa

stanovanja:

V pritličju eno s tremi sobami, v I. nad-
stropju eno s štirimi sobami in v II. nad-
stropju eno s štirimi sobami. (1286-2)
Vprašati je istotam na dvorišču.

Na prodaj je

prilicna

hiša v Kostanjevici št. 49

tik državne ceste, s sadnim vrtom, njivami,
travniki in gozdom v bližini. Hiša je pri-
pravna za vsakovrstno obrt. (1302-1)

Dalje se prodaja enonadstropna

hiša v Kandiji št. 58

z njivo, tudi pripravna za vsakovrstno obrt.
Ponudbe sprejemata Jerica Recelj v
Kostanjevici, ozir. Fran Golob v Metliki.

Mesne konserve

juhine konserve

prepečenec

cognac

(1228-4)

za potnike, lovce in turiste

se dobivajo pri

Rudolfu Kirbisch-u

Ljubljana, Kongresni trg.

Gostilna

s patentom na dobrem kraju
se takoj odda.

Istotam so tudi (1225-3)

lepe kleti.

Naslov pove upravništvo „Slov. Nar.“

Mladič

1301-1

v 20. letu, z dobrim srednješolskim spriče-
valom, želi dobiti službo pisarja pri kakem
advokatu ali sploh v kaki pisarni v mestu
ali na deželi. Nastop službe takoj.

Ponudbe na upravništvo „Slov. Nar.“

Zanesljivega (1281-2)

zastopnika

kateri je v kupčijskih zadevah dobro izvež-
ban, išče trgovina s papirjem na debelo.

František J. Šašek

Plzen, Kollárová ulica št. 14.

Ponudbe naj bodo pisane češki ali pa nemški.

Prostovoljna

prodaja premičnin.

Vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča
v Ljubljani oddelk I. z dne 26. junija 1900
opr. št. A 422/00/9 prodajale se bodo iz-
zapuščine **Pavline Mauser** premič-
nine, kakor sobna oprava, obleka,
perilo in dragocenosti, na javni
dražbi

dne 5. julija t. l.

od 9. ure dopoldne naprej v hiši zapust-
nice, **Dijaške ulice št. 7.**

V Ljubljani, dne 27. junija 1900.

Ivan Gogola

c. kr. notar kot sodni komisar.

Naznanilo.

Podpisana si usojam slavnemu občinstvu naznanjati, da sem z dnem 1. julija
otvorila

gostilno v Linhartovih ulicah šte. 4

(ob Dunajski cesti).

Ker bodem skrbela vedno le za dobro in svežo pijačo, ukusna jedila,
točno postrežbo in zmerne cene, prosim, da mi slavno občinstvo izkaže zaupanje
s svojim obiskom.

Priporočujoča se za mnogobrojen obisk

z odličnim spoštovanjem

Tereza Medič.

(1299-1)

Poštna hranilnica ček šte. 849.086.

Telefon šte. 135.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša, v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilne vloge dobrodelnih, občekoristnih zavodov in vseh slovenskih društev, kakor
tudi delavcev in poslov cele dežele se obrestujejo po 5%.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(410-19)

Dr. M. Hudnik, predrednik.

Preko meje naše domovine

Širi se glas o izbornih **testeninah „Prve kranjske to-
varne testenin Žnidaršič & Valenčič v Ilir.
Bistrici“.**

Zanesljivo prave so le v zaklopnah po ½ kg. z najino firmo.

Trgovcem cenike zastoj in poštne prosto.

(880-10)

Za na želodcu bolehaljoče!

Vsem, ki so si vsled prehlajenja ali preobloženja želodca, vživanja slabih ali
težko prebavljivih, prevročih ali premrzlih jedil ali po nerednem načinu življenja na-
kopali kako želodčno bolezen, kakor:

**želodčni katar, želodčni krč,
želodčne bolečine, težko prebavljanje ali zažlezenje,**
naj bode s tem priporočeno dobro domače sredstvo, katerega izborni učinki so že
mnogo let preizkušeni. To je

prebavno in kričistilno sredstvo

Huberta Ullricha zeliščino vino.

To zeliščino vino je prirejeno iz izbornih zelišč z dobrim vinom in okrepča
in oživi prebavni organizem človeka, ne da bi bilo kako odvajalno sredstvo.
Zeliščino vino odstrani motenja v žilah, čisti kri vseh pokvarjenih, boleznih
in povzročajočih snovi in pospešuje novo tvorjenje zdrave krvi.

Po vsakršni uporabi zeliščinega vina se želodčne bolezni večinoma že v kalu
zatro. Naj se torej ne zamudi rabiti v mesto družih rezkij, razjedljivih, zdravje
vničujočih sredstev. Simptomi, kakor: glavobol, kolcanje, zgaga, napihovanje, sla-
bosti z bijuvanjem, ki se tim močnejše javljajo pri kroničnih (zastarelih) želodčnih
bolezni, se mnogokrat odstranijo že po nekaterokratnem pitju.

Zaprtje in njega neprijetne posledice, kakor tesnoba, ščipanje, vtrpanje
srca, brezspanje, kakor tudi zastajanje krvi v jetrih, v vranici
in pri hemoroidnih boleznih, se z zeliščnim vinom hitro in milobno odstranijo. Zeliš-
čino vino odstrani vsako neprebavnost, pospeši ves prebavni sistem in odpravi vsled
lahkega odvoda nepotrebne tvarine iz želodca in iz črev.

Medla, bleđa barva, nedostajanje krvi in

oslavljenje so večinoma posledice slabega prebavljanja, nedostatnega sno-
vanja krvi in bolezni na jetrih. Ob nedostajanju apetita, nervozni
oslabele in razdraženosti in pogostem glavobolu, nočeh brez spanja hirajo mno-
gokrat take osebe počasi. Zeliščino vino daje oslabele življenski moči nov impulz.

Zeliščino vino pomnoži apetit, pospešuje prebavljanje in reditev, oživlja spre-
membo snovi, pospešuje in zboljšuje snovanje krvi, pomirja razburjene živce in stvarja
novo življensko veselje. Mnogobrojna priznanja in zahvalna pisma dokazujejo to.

Zeliščino vino se dobiva v steklenicah po gld. 1-50 in 2 a. v. v lekarnah v Lju-
bljani, Kamniku, Škofi Loki, Kranju, Radovljici, Idriji, Tolminu, Trebnjem, No-
vemestu, Ribnici, Kočevju, Metliki, Črnomlju, Postojni, Ajdovščini, Vipavi, Celji,
Sezani, Ljubljani itd. kakor tudi na Kranjskem in po vsem Avstro-Ogrskem po vseh lekarnah.

Ljudi razporejajo lekarne v Ljubljani po 3 in več steklenic zeliščinega vina po
izvirnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Pred ponaredbami se svari.

Zahteva naj se izrecno

(1306-1)

Huberta Ullricha zeliščino vino.

Moje zeliščino vino ni nikakoršno tajno sredstvo; njegovi deli so: Malaga-vino
50,0, vinski sprit 100,0, glicerol 100,0, rdeče vino 240,0, sok jerebika 150,0, črešnjeve
sok 320,0, mana 30,0, sladki janeš, janeš, Alenina korenina, ameriški lapuh, svedrčeva
korenina (encian), kolmeževa korenina aa 10,0. Te naj se zmeša.